

TROMSØ - STUDENTENES ORGAN - 9. ÅRGANG - NR. 8

12. NOVEMBER 1984

UTROPIA

SOS.ØK. SAKA FORTSETTER HARDE UTFALL ... s.2 og 7

Hva er Øyenuutvalget? s.4
 Filmklubben s.6
 Utenlandsstudentene organiserer seg .. s.6
 Lærerevaluering s.7

STUDENTPOLITISK

SEMINAR I SKIBOTN

s.4 og 5

LEGESTUDENTER

PÅ VEI UT I PRAKSIS

s.3

HUSK ALLMØTE 14.NOV.

LEIAR LÆRERSTREIKEN

Ja, ja, så har Utopia havnet i den eksklusive gruppe av arbeidsgivere og regjeringer som det streikes mot. Det er fristende og føle seg beåret over oppmerksomheten, trekke på smilebånd og skuldre og la det være med det. Når vi likevel ikke finner det riktig, er det fordi vi mener det dreier seg om visse prinsipielle spørsmål av betydning.

Utgangspunktet var noen uheldige formulerte setninger i et avsnitt i en leder, som kunne oppfattes som om vi stemplet sos.øk. lærerne som udugelige. En bloc. Dette ble beklaget og det ble presisert at man hadde siktet til visse svakheter som *har vært* ved sos.øk. Forøvrig dreide lederen seg om helt andre ting enn sos.øk.

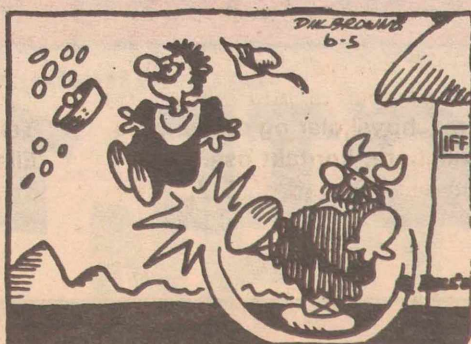
Til tross for våre beriktigelser/beklagelser fant lærerne ved sos.øk. det riktig å reagere med en ukes undervisningsboikott av sos.øk. elevene. (Og kalle det politisk streik er litt vanskelig, etter som undervisning ble gitt fiskerifag der hvor de og sos.øk. har felles forelesning. Det man gjorde var å la sos.øk. tro det ikke var noen undervisning.)

Til dette er det for oss to ting å si:

1. Selv om Utopia er studentenes avis og redaksjonen er valgt på hovedallmøte, så er det redaksjonen som er ansvarlig for innhold i det enkelte nummer. Lærerne var da også helt på det rene med at lederen stod for redaksjonens regning og ikke bygde på kritikk fra sos.øk. studentene. Likevel finner de det riktig å indirekte holde sine egne studenter ansvarlige ved å aksjonere mot dem. Med en slik spredning av det redaksjonelle ansvar kan man selvfølgelig ikke lage avis.

2. For oss er det umulig å ikke oppfatte en slik reaksjon som et forsøk på å skremme oss til tilbakeholdenhet med kritikk av lærere, viss vi ikke vil ramme grupper av våre medstudenter. Et slikt press kan vi selvfølgelig ikke ta hensyn til. Selv om vi denne gangen finner all grunn til å beklage at lederen kunne misoppfattes, og selv om vi ikke ønsker å drive bulevard-journalistikk og fremme usaklig kritikk, forbeholder vi oss en selvskreven rett til å ta opp forholdene ved et hvilket som helst institutt når vi enn måtte finne det riktig. Og, viss vi mener det berettiget, også i krasse ordlag.

Og like selvfølgelig er alle velkommen til å svare i våre spalter. Det er faktisk den normale måte å reagere mot en avis på.

TROMSØ- STUDENTENES ORGAN

9. årgang - Nr. 8 - 7. Nov. 1984

I redaksjonen:
Bent Are Jensen
Kurt Huugli (ansv.)
Bjørn Brox
Ole Berthelsen
Harald Gjesvik (ansv.)

Adr.: Søndre Tollbugt. 7b, Tromsø
Tlf. 81 715. Møtetid torsd. kl. 18-20
Studentavisa er organ for studentene ved U
i Tromsø og kommer ut 2 ganger i månede
Redaksjonen er valgt på et uavhengig radi
grunnlag.
Annonsepris: kr. 3,00 pr. spalte mm.
Trykt i 1600 eks.

BAKER FOR SMED PÅ SOS.ØK

Av Tore Vik, Atle Pedersen,
studenter v. sos.øk. grunnfag

Våre lærere har gått til en ukes «politisk» streik p.g.a. en lederartikkel i Utopia. Denne kunne oppfattes dithen at lærerne på Sos.øk. var komplett og varig udugelige.

Det var vel neppe Utopias mening. Og Utopia presiserte da også sin mening i en artikkel i Nordlys. Men lærerne fortsatte å streike. Er det vanlig å streike etter at kravene er innfridd?

På grunn av den samme Nordlys-artikkel kunne det

se ut som om at vi studenter står bak våre lærere i ett og alt. *Det gjør vi ikke.* Vi er enig i at forholdene på faget har bedret seg, og at Utopias sleivspark var utidig, men vi er ikke enig i aksjonsformen, og det omfanget den fikk. En ukes streik? Reaksjonen er kraftig overdimensjonert, og på grunn av formen rammer den også feil personer. Lærerne oppgir som grunn for å streike at Utopia er studentenes valgte talerør. Det virker som om man aldri

har hørt tale om redaksjonell frihet. Hvis vi til en hver tid skulle stå inne for alt avisen skriver, så måtte samtlige sitte å lese korrektur på hvert nummer. Og det har da vel aldri vært meningen?

Vi skal være enige med Utopia i en ting. Lærere har mye makt. Dette er andre gangen vi blir utsatt for utidig maktbruk fra lærerne sin side. Andre gang vi ved hjelp av veilednings- og undervisningsboikott blir forsøkt tvunget ut for å imøtegå kritikk som de har fått. Vi kan gjerne samarbeide med lærerne hvis kritikken er usaklig. Men vi vil helst slippe å bli tvunget. «Gjør

dere ikke som vi sier, det ingen undervisning e veiledning, og hvordan da går til eksamen...», at det er oss de vil presse helt tydelig.

Fiskerifagstudentene forelest. Om akkurat samme som vi skulle har Tilsatt vil vi også spørsmålsteget ved lovlig ten av aksjonen. Vitenskaplig ansatte er tilsatt for å ve forskning og undervisning og veiledning. Vi lurer på om det er lovlig å bli droppet halvparten av embetsplikt. En skulle tro en streikeaksjon var nødvendig å omfatte alle sider av saken i like høy grad.

Udugelige lærere!

Udugelige lærere og elendig undervisning ved sosialøkonomi? Ja, mener Utopia. Nei, mener studentene på grunnfag.

Utopia skriver på lederplass i nr. 6 — oktober 1984 (sitat): Udugelige lærere og elendig undervisning er hverdag for mange studenter ved Universitetet. Sosialøkonomi grunnfag har vore eit døme til ålmenn skremse. Dette faget er eit ekstremt eksempel på kor langt nonchalante og udugelige lærere kan drive det på Universitetet utan å bli stoppa. (sitat slutt)

Studentene ved sosialøkonomi grunnfag kjenner seg ikke igjen i den beskrivelsen Utopia gir. Foruroligende er det og at avisa skal være studentenes eget talerør, hvor studentenes oppfatning burde komme frem. I stedet serveres en, etter vår oppfatning forvrengt situasjon. Utopia har vært usakelig i denne saken.

Vi ønsker svar på hvor Utopia henter sine opplysninger og argumenter fra. Ved møte mellom studentene på sosialøkonomi grunnfag kom det frem at ingen av studentene var kontaktet av avisa. I Utopias gjentatte svertinger av faget er ingen student nevnt som kilde. Det journalistiske talent eksisterer dermed ikke. Det redaktørmessige ansvar synes også forsømt.

Det almenne inntrykk hos studentene, som «sliter med udugelige lærere» er et helt annet enn inntrykket til den ansvarlige redaktør av Utopia. Vi mener tvert imot at lærerne er dyktige. Såvel forelesninger som seminar er interessante og godt presentert. Planene for sosialøkonomi grunnfag er tilnærmet identiske med tilsvarende tilbud i Oslo og Bergen. Dermed er det bare lærerne som kan gjøre faget til en tragedie og katastrofe slik Utopia karakteriserte

det i et tidligere nummer. Fakta er en annen. Lærerne er dyktige.

Hva ønsker så Utopia med sitt angrep?

Sverte lærerne? Frastøte andre studenter til å søke faget ved senere kurs? Trekke vår (studentenes) faglige kompetanse i tvil etter å ha gjennomført sosialøkonomi grunnfag?

Vedtak i studiestyret ved institutt for fiskerifag

I siste utgave (15. oktober 1984) av «Tromsø-studentenes organ: Utopia» har avisa i en lederartikkel med overskrift «Udugelige lærere», et sterkt usaklig og sjikanerende angrep på sosialøkonomilærerne. Det sies bl.a.:

«Udugelige lærere og elendig undervisning er hverdag for mange studenter ved Universitetet. Sosialøkonomi grunnfag har vore eit døme til ålmenn skremse. Dette faget er eit ekstremt eksempel på kor langt nonchalante og udugelige lærere kan drive det på Universitetet utan å bli stoppa».

Videre heter det at: «Det skjer aldri at det blir gripe inn mot ein udugelig lærer uten når studentane tar affære. Men studentane er i slike tilfeller makteslause. Alle klager blir handsama av kollegaene til «syndaren» på instituttet!

Studiestyret ved Institutt for fiskerifag har det formelle

De har sannsynligvis klart alt dette på gang, men vi vil understreke: det er ikke lærerne, undervisningen eller fagets kompetanse som er årsak til at vi ikke strekker til.

Studentene ved sosialøkonomi grunnfag

ansvar for undervisningen, pensum etc. Sosialøkonomi grunnfag ved Universitetet i Tromsø, og består av 3 studenter, 3 vitenskaplige og 1 ikke vitenskaplig.

Studiestyret vil understreke at det aldri har vært skriftlige eller muntlige på undervisninga til noe i sosialøkonomi grunnfag. Studiestyret kjenner ikke til at slike klager framkommet i andre sentative organer på universitetet. Vi finner derfor til å ta sterk avstand fra slags usaklige og sjikanøse beskyldninger som «Utopia», ved dens ansvarlige redaktører Bjørn Brox og Ole Berthelsen igjen har mot ei gruppe lærere ved universitetet i Tromsø. Slike klager er også egnet til å skade bildet av sosialøkonomi grunnfagområdet som er anerkjent av Universitetet som høyt kompetent. Enstemmig

Ved et kirurgisk inngrepp er Utopias bebuda Rapport fra Regionsjukehuset i Tromsø» forvandla til:

TEORI OG PRAKSIS

LEGESTUDENTENES MØTE MED VIRKELIGHETA UTAFOR LESESALENE

Dere hørt om legestudenten som skjelte pasientene for å være «udugelige» fordi de ikke hadde de «korrekte» symptomene? Dsinna tunger påstår at historien ikke er sann. I alle fall er overgangen fra lærebøker til undersøkelser på Regionsjukehuset spennende nok for mang en legestudent. Særlig spennende er kanskje denne overgangen for pasientene. Men alt er jo en overgang (som han sa pasienten like før han døde).

UTROPIA: Bent Are Jensen

Tromsø er Tromsø og Oslo eller Bergen er Oslo eller Bergen. Det er faktisk unik i sammenheng. Medisinstut i Tromsø trekker inn praksis i tidlig stadium. Legestudentene kommer i direkte kontakt med pasientene allerede etter ett halvt års studium mens studentene i Oslo og Bergen må vente.

Jon Olav Skavhaug og Eivind Dalgard har snakka med to legestudenter som nokså nylig er begynte å føle praksisen på pulsen. Jon Olav Skavhaug og Eivind Dalgard. Før Utopia spør om forholdet mellom teori og praksis, er det en ting vi lurer på: Hvordan er overgangen i Tromsø mellom teori og praksis? Det er jo leger dere som blir.

Eivind: Innafor de forskjellige pasienter reagerer folk forskjellig på sykdom. En representant for den kriminelle mafiaen på Frogner oppfører seg forskjellig fra en fisker på Yttersida.

Jon Olav: Når fiskeren først kommer til doktoren, ligger ene armen på sjøen og det er gått koldt i den andre.

Eivind: I samfunnsfag-undervisninga settes pasientene inn i en sammenheng. Dersom du legger vekt på samfunnsfa-

get, ser du sjukdommen redusert. Dvs. at mennesket reduseres til ei sammensetning av molekyler og kjemiske strukturer.

Jon Olav: Samfunnsfaget hjelper oss til å oppdage at årsaken til sjukdom kan ligge i levemåte, miljø og samfunnsstruktur. Det er betenkelig at mange legestudenter driter i oppfølginga av samfunnsfaga - fordi det ikke er «ordentlig» eksamen i dem. Jeg syns f.eks. at Kull 81 som snart skal ha eksamen, bør ta sjølkritikk når forelesningene i samfunnsfag har måttet bli avlyst pga. dårlig oppmøte.

Ofta tenker en på teori og praksis som to atskilte verdener. Men her i Tromsø går overgangen glatt?

Jon Olav: Både og. Første studieåret har vi noe som kalles basalkurs. Det er bare teori. Deretter har vi en drøss organkurs som det tar nesten hele resten av studietida å komme igjennom. Innen hvert organkurs er vi på de respektive sjukehusavdelingene. Vi er ei blanding av deltaker og flua på veggen. I begynnelsen risikerer du å føle deg som en fjott. Du kommer inn i en totalt ukjent verden der du noen ganger kan kjenne deg overkjørt av ekspertene. Enkelte av legene er ikke nok pedagoger. Men etterhvert blir vi bedre kjent med begrepsapparatet og sjukehuset som system. Du blir gradvis mer bevisst rollen din som lege i forhold til pasienter og personale. Poenget er at du ikke blir ordentlig doktor med en gang.

Lys i tunnelen...

Eivind: Det er positivt å møte pasientene så tidlig i studiet. Lengre tid med teori er drepande kjedelig. Praksisperiodene gir oss knagger å henge teorien på.

Eivind (med funklende blikk): Praksisperiodene er et lys i den mørke tunnel!

Hva er denne journalskrivinga det snakkes så mye om blant legestudentene?

Jon Olav: Det som er så spesielt, er at du blir aleine med den enkelte pasient. Oppgaven er å undersøke pasienten og skrive sykehistorie.

Hva er sykehistorie?

Eivind: Før du undersøker pasienten, så snakker du med hun eller han

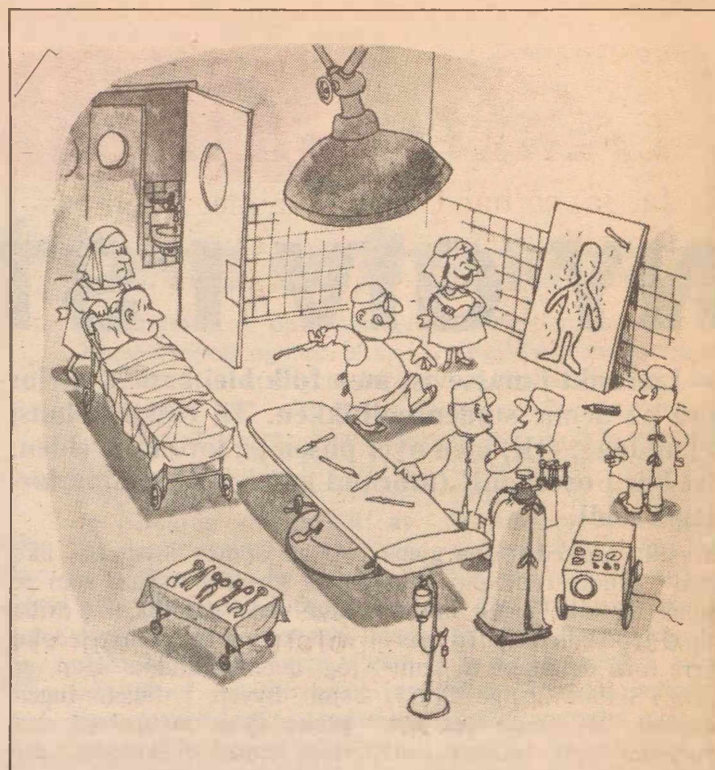
for å prøve å finne ut hva som feiler vedkommende. Problemet er at symptomene ikke alltid følger oppskrifta fra læreboka. Sjukehistorien er ikke alltid entydig. Og det gjør det vanskelig å skrive de første journalene. Men også meget utfordrende. Etterhvert som den praktiske erfaringa kommer, går det bedre.

Hvordan oppfører dere dere overfor pasientene?

Eivind (ler rått): Grisete!

Jon Olav (ler enda råere): Det er helt sant. Når du ser en pasient, da gjelder det å legge an imagen, la frakken flagre og legge an den rette stress-odøren. Nei, ærlig talt! Vi forsøker å være bevisst på oss sjøl.

Dere har ikke hatt noen frustrerende opplevelser med pasient-

er som er blitt lite respektfullt behandla?

Jon Olav: Jamt over er det bra. Men vi har satt eksempler på meget arrogant og tildels nedlatende oppførsel fra leger/lærere overfor pasienter. Vi husker spesielt ei forelesning hvor legen hadde en hjerneskada pasient som skulle eksemplifisere tema. Legen prata til pasienten som et objekt som ikke skjønnte noenting. Dette opplevde vi som renspikka menneskeforakt. Vi vil imidlertid understreke at dette var et groteskt unntak.

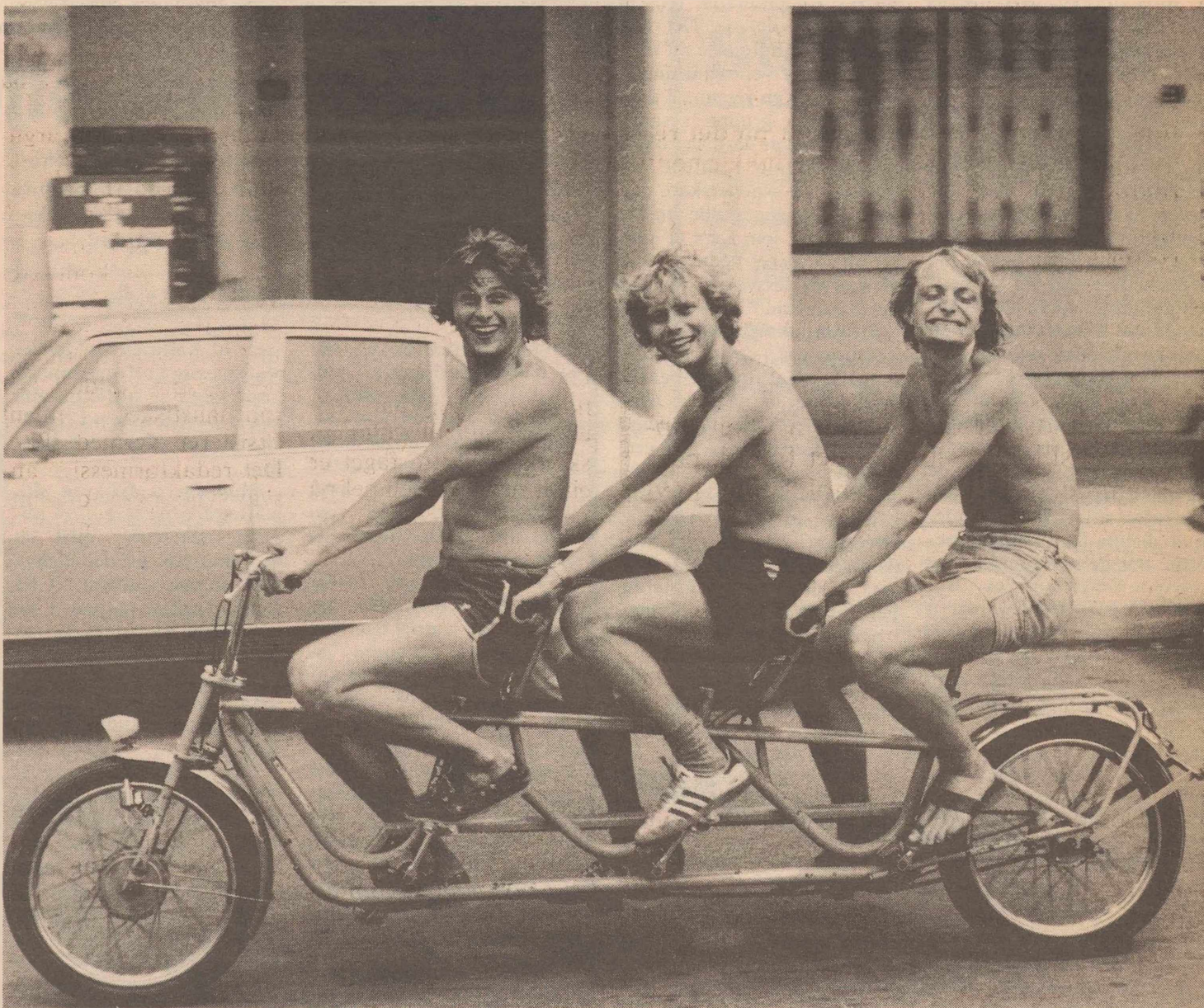
Dere høres meget ansvarsbevisste, nydelige og prydelige ut?

Jon Olav: Jo, det stemmer. Det kan alle som kjenner oss bevitne. Vi er Norges utvalgte ungdom.

Eivind: Jeg planlegger å starte min forskningskarriere allerede ved juletid.

Eivind og Jon Olav (idet Utopia forlater dem, stikker de hodene sammen og knegger unisont):

La som du alltid er god, så lurer du sjøl Gud...

Legestudenter på vei ut i praksis. Legg merke til det helbredelsesmessig riktige i at pasienten får sitte fremst på sykkelen og holde i styret. Bakerst stud.med. Jon Olav Skavhaug, mitterst stud.med. Eivind Dalgard og framst studieobjektet (uidentifisert).

STUDENTRADIOENS FASTE UKEPROGRAM

Mandag: Kl. 07.30-08.30: Mårrakvitter
Tirsdag: Kl. 22.00-23.00: Kråker i lufta
Onsdag: Kl. 07.30-08.30: Mårrakvitter med SU-kvarter
Torsdag: Kl. 22.00-23.00: Alternatime
Fredag: Kl. 07.30-08.30: Mårrakvitter
Lørdag: Kl. 23.00-02.00: «101 natt»
Søndag: Kl. 14.00-16.00: Musikkmaksimum

I morrasendingene (7.30-8.30) mandag, onsdag og fredag har vi 1 time disponibel til informasjon og meldinger fra universitetet, høyskoler og studentene. Benytt deg av denne muligheta, kontakt oss: Postadresse: Studentradioen, Strandgt. 5/7, Kjærbygget, 9000 TROMSØ.

Internpost: Studentradioen, c/o AHS Kjærbygget.
Telefon studio: 57 388/57 389.
Telefon kontor: 57 611, linje 38.
Eller kom til oss: Vi har kontor i Kjærbygget, 3. etg.
Trefftider:
Mandag kl. 12.00-16.00.
Tirsdag kl. 16.00-20.00.

SKIBOTNSEMINARET

NY GIV I STUDENTPOLITIKKEN

— Lærerikt i massevis, men folk blei bare så altfor gira på denne studentpolitikken. Til frokost, lunsj og middag, OK, men over pilsen på lørdagskvelden, det blir i overkant! (utbrudd på en sein seminarlørdagskveld).

Storstilt markedsføring gjennom Studentradioen, Utropia, og ikke minst innpålittne løpesedler skaffa nærmerer førti deltakere til seminaret i Skibotn, helga 19.-21. oktober. De fleste var nye studenter ved universitetet. Noen var «gamle» studenter, men med fersk interesse for studentpolitikk. Og sjølsagt hadde noen av aktivistene fra 70-åra, eller «glanstida» som de gjerne sjøl kaller den, gjenoppstått og tatt bussen til Skibotn.

Målet å øke aktiviteten

Det var Studentutvalget og Norsk Studentunions lærestedsutvalg ved universitetet som arrangerte seminaret. Hovedmålet var å stimulere til økt aktivitet. Få tak i nye studenter som er interessert i studentpolitikk. Motivere dem som allerede er aktive til å fortsette. Et virkemiddel kan være å gi begge gruppene matnyttig kunnskap om aktuelle saker, og også kunnskap om møteledelse og debatt-teknikk.

Arrangørene ble ikke skuffa. Folk uttrykte nettopp at seminaret betydde noe for lysten til å engasjere seg studentpolitisk. Fordommer mot disse såkalte «pampene» ble brutt ned. — Jeg ser jo nå at det går an å snakke med dem, og at de faktisk også kan snakke om andre ting enn studentpolitikk, var det en som sa, tydelig letta. Nå ble det imidlertid etter noens mening snakket altfor lite om andre ting, men det skal ikke de «gamle» ha skylda for. Det var heller uttrykk for et oppspart behov for å snakke politikk hos de nytilkomne.

Variert program

Hvorfor ikke ta konsekvensene av at møtestilen til mange formelle universitetsorgan er stiv og vanskelig å mestre?

Arrangørene inviterte like godt Øystein Aspaas som er adm. leder ved ISL til å drille deltakerne litt i møteledelse og debatt-teknikk. Han er sjøl dreven i faget. Ingen grunn til at mangel på den slags kunnskap skal skremme noen fra å ta på seg verv.

Rektor Helge Stalsberg og professor Narve Bjørge slo godt an med sine innledninger om universitetets faglige framtid. (Ikke begge hos alle samtidig, men...). Skal universitetets oppgave være å skaffe de folka som næringslivet etterspør, eller har det andre og viktigere oppgaver? Interessen for dette spørsmålet var så stor at Studentsamfunnet og Utropia vil følge opp debatten.

Hva har skjedd med utdanningsfinansieringa de siste åra og hvilke endringer er på trappene? Berit Karseth fra Norsk Studentunion (NSU) snakka om det. — Det offentlige må slutte å se på studenter som ei samfunnsbyrde. Vi er en ressurs. I dag er det inga gruppa i samfunnet som har dårligere økonomisk sikring i tilfelle av sjukdom og svangerskap, slo ho fast. — Jeg skulle ønske jeg kunne si som Kåre at «nu går alt så meget bedre», men det kan jeg dessverre ikke, avslutta Karseth.

Studentutvalget og Lærestedsutvalget, derimot, kan som Kåre si at ting går bedre. Særlig etter et seminar som viste at interessen for studentpolitikk slett ikke er død ved universitetet. Tvert imot. Men har noen tenkt på konsekvensene av denne voksende interessen? Hva om det Studentpolitiske seminaret eser seg ut av trivelige Skibotn Feltstasjon? Den rommer tross alt bare skarve førti studentaktivister.

Øystein Aspaas gir kommende pampene en innføring i møteteknikk.

Universitet eller yrkesskole?

Rektor Stalsberg skisserte på seminaret i Skibotten hvordan han tenker seg universitetet vårt i framtiden. For oss ble det en tankevekkende, for ikke å si skremmende, opplevelse.

UTROPIA: Harald Gjesvik

Stikkordet fremfor noe blir et næringslivsinnrettet universitet. Til stadig fikk vi høre at universitetet må utdanne relevant arbeidskraft for landsdelens næringsliv. Noe skille mellom å tjene landsdelen og tjene næringslivet i landsdelen ble ikke gjennomført.

Av 10 fag som rektor hadde på sin ønskeliste, var hele 9 — ni — direkte yrkesrelaterte fag: Økonom, ingeniør, administrasjon, landbruk, fiske, osv. De ble alle sterkt underbygd av økonomiske/næringslivsmessige synspunkter. Det ene kulturfaget, kunstutdanning, var høyst løse planer som rektor i utgangspunktet hadde vært skeptisk til. Men etterhvert hadde han gått inn på det fordi — bortsett fra de famøse celloer — han trodde det var bra for miljøet og trodde det kunne være mulig. Dessuten hadde de det på amerikanske universitet — så da så.

Et slikt rent nytte-syn på universitetet kan vi ikke godta. For oss er universitetet et kulturelt gode, et selvstendig mål som ikke trenger å bevise økonomisk lønnsomhet ved å tilfredsstille næringslivets konjunkturbestemte behov. Den beste måten vi kan tjene landsdelen på er ved å

være et kulturelt og forskningsmessig kraftsentrum til inspirasjon og støtte for alle behov befolkningen i Nord-Norge har. Også næringslivet.

Men for å fylle en slik målsetning trenger vi et allsidig universitet, med en god standard på det faglige nivå på alle områder. A ha sterke faglige miljøer i de «unyttige» humanistiske fag er et være eller ikke være for et fruktbart akademisk miljø med muligheter for tverrfaglige studier/forskning.

For å nå dit trenger vi ikke som det nå blir lagt opp til, en ensidig satsing på snevre yrkesorienterte fag. Vi trenger ikke den indre splittelse som uvergelig følger av at alle ledige stillinger skal vurderes på nytt. Vi trenger ikke en ledelse som ser det som sin oppgave å utforme universitetets politikk som en forlengelse av Langsletts næringslivsvennlige kulturpolitikk.

Det vi trenger er at studenter og ansatte slår ring om universitetet som en viktig og naturlig del av samfunnet, som har plikt til ikke bare å utdanne relevant arbeidskraft, men og forvalte vår kulturarv og fremme en fri og sterk forskning.

Tromsø er et ungt uni-

versitet, ennå ikke stivnet i formene. Det er i dag vi må reagere viss vi vil ta vare på de positive sider det har hatt fra starten. En mest mulig demokratisk styreform, en verdirettet undervisning og en sosial vri på mange tradisjonelle fag.

Kjenner vi ikke vår beskelsesetid nå risikerer vi å ende opp med en yrkesskole snarere enn et universitet. Og intet galt om yrkesskoler, men det var nå engang ikke vår funksjon.

Solbjørg Sørensen fra seminararrangøren SU kan godt skåle vellykka seminar.

Er du kunde i Kreditkassen, beholder du dine låne rettigheter selv om du flytter til et nytt sted.

Det skulle være mulig, sier du kanskje. O, du har helt rett. Men livet er ikke alltid så enkelt som det burde være. Det kan mange nordmenn bevitne som har flyttet og fått avslag på lån — tross for at de var kunder i samme bank på sitt gamle hjemsted. Selv ikke vi i Kreditkassen kan erklære oss helt uskyldige i en slik tilfelle. Og tenk da hvor svakt du står om du flytter til en helt ny bankforbindelse.

Nå kan imidlertid alle Kreditkassen-kunder ta denne saken med seg. Om du skulle flytte, garanterer vi nå

at du får de samme lånerettigheter i Kreditkassen på ditt nye hjemsted som du har opparbeidet på ditt gamle.

Det betyr i praksis at du ikke bare er kunde i en bank — du er kunde i en bank som finnes på over 150 steder over hele Norge.

Vi har satt oss som mål å være en enklere og bedre bank for kundene. Derfor forsøker vi stadig å forenkle og forbedre våre tjenester. Vår lånegaranti på tvers av by- og fylkesgrenser er bare ett eksempel på det.

Velkommen innom til en prat om hva vi kan gjøre for deg.

Nå er vi over hele Norge.

KREDITKASSEN FISKERNES BANK

SKIBOTNSEMINARET

Hva er «et universitet til Nord-Norges beste»?

Lørdag klokka 14.00 var det duket for debatt under tittelen: Faglig fremtid for universitetet i Tromsø. Innledere var henholdsvis rektor Stalsberg og prof. Bjørge fra ISV. La meg med en gang ta med at i denne omgang ble debatten tam, saksområdet var for dårlig kjent for seminardeltakerne. Desto mer verdifullt var det å få en innføring i spørsmålet, og begge innledere var prisverdige klare og lettfattelige i sine innlegg. De av oss som var redd for at motsetningene skulle tilsløres av en misforstått akademisk kollegialitet, kunne ta det med ro.

UTROPIA: Harald Gjesvik

Første mann ut var Stalsberg; han begynte med å slå fast hva som for ham var universitetets klare målsetning: Å være et universitet for Nord-Norges beste. Det var og grunnlaget da det ble opprettet.

Også universitetets budsjettforslag var utformet ut fra samme synspunkt: Et universitet på høyde med de andre i landet, med ansvar for å dekke landsdelens etterspørsmål etter kvalifisert arbeidskraft, for å drive og formidle forskning og ellers stimulere og støtte virksomheten i landsdelen.

Som en forutsetning for å nå de mål anså han det nødvendig å øke studentantallet. Det har nesten stagnert i 80-åra på noe under 2000, universitetets mål bør være 3000. Ikke minst fordi fødselsprognosene kan tyde på et kraftig fall i de mest aktuelle årsklasser fra århundreskiftet og fremover.

Stalsberg påpekte videre at næringslivet i landsdelen har bare ca. halvparten av landsgjennomsnittet med kvalifisert arbeidskraft. Det burde derfor finnes et rikt potensiale til å utdanne landsdelens ungdom i yrkesrelevante fag. Det var også et viktig moment at de næringslivsorienterte fag var politisk, og dermed økonomisk, prioriterte. Regjeringen har sagt de særlig vil satse i fagkretsene økonomi/teknologi.

Stalsberg la så frem de ti fremtidige prosjekter som Øyenutvalget, hvor Stalsberg selv sitter, har funnet mest interessante:

Jus: vi har grunnfag, men er meningen å utbygge til embedsstudie. Gode arbeidsmuligheter.

Landbruk: utypisk universitetsutdannelse. Ikke tenkt fullt studium her, kun 2. og 5. året (grunnfag og hovedfag). Tenkt særlig innrettet på utmarksnærings og reindrift.

Næringslivsrettet påbyggingsstudium: tenkt lagt opp etter ped. sem. modellen. Et poeng at man må regne med en sterkere vekst i privat enn offentlig sektor heretter.

TOS, teknologisk orienterte studieretninger: politisk prioritert og mangel på teknokrater i Nord-Norge. Planlagt til å kunne utdanne 50 siv. ing. årlig.

Data: et fag i vekst. Meget gode arbeidsmuligheter. Vil bli relevante på mange områ-

der og komme inn i de fleste fag. Aktuell og til fordelende.

Økonomi/administrasjon — offentlig forvaltning: et fag med vind i seilene. Ettertraktet ekspertise, bl.a. i olje. Aqua kultur (oppdrett), nytt lovende område, er allerede i gang i Nord-Norge. Er politisk prioritert og er anslått til å kunne gi 100 000 arbeidsplasser.

Norges fiskerihøgskole: er i dag fordelt på Trondheim, Bergen og Tromsø, men det går mot samling i Tromsø. Lett å få jobb med god betaling.

Samfunnsmedisin videreutdannelse: ble ikke kommentert.

Kunstutdanning: finns ikke på universiteter i Norge i dag, men Stalsberg mente det kunne være bra for studiemiljøet.

Til slutt nevnte han stikkordsmessig: Vanskeligheter ved språkfagene, samisk har dårlig oppslutning, men er et «must» for universitetet i Tromsø. Geologi har studenter, men vanskelig for å konkurrere med oljeselskapene om fagfolk.

Bjørge tok sitt utgangspunkt i en artikkel av Høyres Petter Thomassen i Nordlys 15. mars i år: «Utdanner vi til gårdsdagens samfunn». Bjørge mente den var et klart signal om at regjeringen vil tvinge universitetene inn på en ny linje. Vekk fra de tradisjonelle universitetsfag, over mot harde fag som teknologi og økonomi.

Bjørge etterlyste den aktive debatt på universitetene. I dag foregår den viktigste omlegging i norske universiteters historie, uten at det er reist noen debatt på universitetene. Et av de viktigste trekkene var den sterke statsstyringen det ble lagt opp til. Som et eksempel nevnte han Øyenutvalget, hvor bare en representant fra universitetet i Tromsø har vært med på å trekke opp linjene for vår faglige fremtid.

Det store spørsmålet fremover var hvem som skal bestemme fagutviklingen på universitetet. Skal man legge seg flat for samfunnets meget raskt skiftende krav, eller skal man selv avgjøre ut fra en faglig vurdering? Bjørge fremhevet at selvfølgelig skal universitetet være i utvikling, men at det er umulig å følge alle svingninger i samfunnet ellers. Det er heller ikke mulig

Det sosiale samvær er ikke det minst viktige ved et seminar.

å forutsi hva behovene vil være om noen år. Likevel så våget han seg selv på spådommen at om 6 år vil filologer være mer etterspurt enn geologer.

Det var viktig å ta vare på basisfag/forskning og utbygging av nye fag må ikke gå ut over de gamle tradisjonelle fag. Skal man utvide må det tilføres nye midler. Dagens situasjon, hvor alle stillinger som blir ledige vurderes på nytt, anså Bjørge som uholdbar. Det har skapt splittelse innad at man stadig må kjempe for å beholde stillinger.

Bjørge mente at målsetningen med flere studenter ble kjørt for ensidig frem i dag. Det er viktigere å tenke i kvalitet enn kvantitet. Skal man bygge opp et skikkelig universitet er man avhengig av en viss faglig standard og bredde.

Det var og viktig å få en nærmere avgrensning til næringslivet. Han ville ikke bli stemplet som en som brukte næringsliv som skjellsord, men mente det er mye viktig

basisforskning som ikke er direkte omsettelig.

Et viktig studentpolitisk middel til å heve både kvantitet og kvalitet var å bedre studentøkonomien. I dag var det alt for mange deltidsstudenter, noe som fører til senkning av det faglige nivå og gir dårligere miljø. Likeledes blir mange studenter skremt av den harde tilbakebetalinga.

Avslutningsvis fremholdt Bjørge at å investere i akademiske arbeidsplasser er billig for samfunnet.

Det ble som skrevet ingen livlig diskusjon etterpå, men fortvil ikke, det bys nye sjanser. Torsdag 15. november arrangerer Studentersamfunnet møte om temaet under tittelen: Hvor går universitetet i Tromsø? Markedsuniversitet eller et kritisk forskningsinstitutt? Innledere blir Stalsberg og Løchen. Det blir også et panel med bl.a. studentrepresentanter, sammensetningen er ikke helt klar. Så vil du være med å diskutere universitetets, og din, fremtid, er det stedet.

Rektor Stalsberg var en av innleiderne om universitetets faglige fremtid.

Dette er Øyenutvalget

Øyenutvalget er oppnevnt av departementet og har bl.a. i oppgave (fra utvalgets foreløpige rapport):

— Opprette nye fagområder av betydning for nordnorsk næringsliv, kommunal- og offentlig virksomhet: av felt det er aktuelt å ta for seg er landbruksfag og jus.

— Gjøre eksisterende studietilbud mer innrettet mot virksomhet i regionen, f.eks. ved tilbud om påbygging innen teknologiske studieretninger for virke i industrien, den videregående skole o.l.

— Effektivisere universitetets faglige oppfølging av studentene slik at de i større grad stimuleres til å fullføre studiene.

— Vurdere hvorledes universitetet kan medvirke til større studietilbøyelighet hos ungdommen i Nord-Norge.

— Beregne de budsjettmessige konsekvenser (herunder stillingsbehov, driftsutgifter og evt. bygningsmessige tiltak) av forslagene, spesifisert for de nærmeste årene. (sitat slutt)

Utvalget kan rose seg av å

ha vært tro mot det noe næringslivs-orienterte mandatet.

Utvalget har vært sammensatt av fire personer, hvorav to har direkte tilknytning til universitetet i dag. Utvalgets formann er professor Øyen fra universitetet i Bergen, vårt universitet har vært representert ved rektor Stalsberg.

Det er to spørsmål som er naturlig å stille seg: For det første, hvorfor i all verden skal Tromsø universitetets fremtid utredes av en gruppe utenfor universitetet og med bare en representant herfra?

Og det andre; er brukeren, studentene, uinteressante i en slik sammenheng. Hvis man ønsker å få opp studentantallet burde da synspunktene til oss som alt er her være av interesse.

I dag foreligger bare en foreløpig rapport fra utvalget, som konkluderer opp med de ti fag som er referert fra Stalsbergs innlegg under seminaret. Før årsskiftet skal den endelige rapport foreligge. Det er all grunn til å følge med.

Statsbudsjettet

Av: Lillegull Hjelde Hansen
delegatgruppa NSU.

Beklageligvis gikk forrige Utopia i trykken uten at forslaget til statsbudsjett ble presentert og diskutert. Beklagelig særlig fordi det på denne dag, 1. november, ble arrangert en landsomfattende aksjon mot dette budsjettet. Men folk hadde tydeligvis fått informasjon annetsteds fra, det stilte ca. 135 i demonstrasjonstøt, de fleste fra universitetet. God stemning ble rapportert.

Hva er så det spesielle med årets budsjett?

Først og fremst en fortsettelse av den utviklingen vi har sett de siste årene, med stadig mindre å leve for, til stadig høyere pris. Det som er verdt å merke seg, er at dette skjer til tross for signaler fra Stortinget om at nå er vilkårene for studentene ille nok. Men et Storting som bare gir signaler, ikke klare direktiver, og ikke engang er tilstede under behandling av saker (under behandlingen av Stortingsmelding 12 var det maks 9 repr. i salen) kan vel ikke vente å bli hørt.

Helt nytt av året er at renta skal ligge over inflasjonsnivået (en positiv realrente) og renters rente. Dette sammen med den korte tilbakebetalingstida innført i fjor gjør at Lånekassa nå kan sammenlignes med en privatbank. Det er ikke meningen med Lånekassa!

Det vakre prinsippet om regulering av kostnadsnorm etter industriarbeiderinntekt ble fastslått i år igjen og brutt i år igjen. Løfter fra de bevilgende myndigheter skal en ta med en klype salt. Etter 6 år med prinsippbryteri ligger vi ganske langt etter det vi egentlig skulle hatt i kostnadsnorm.

Et gavmildt Storting lovet

oss at alle skulle få botillegg, alle reelle borteboere. Vi ble også lovet å få 18 ukers svangrskapsstipend, og et reise-stipend for utgifter over 600 kr. Egentlig noe vi skulle hatt for lenge side, men bedre sent enn aldri! Haken er bare at budsjettet ikke har tatt hensyn til dette. Dersom ikke det blir noen endring i budsjettet, skal disse ekstra stipend finansieres ved å ta fra andre stipend. Det vil si at alle får litt mindre.

Aksjonen i dag rettet seg også mot den manglende sosiale sikkerheten til studenter. Dette for å markere at verken Storting eller regjering er villig til å innse at det er store mangler på dette feltet.

Til slutt — det er grusomt kjedelig å lese statsbudsjett og andre offentlige dokumenter. Det er vanskelig å referere det på en spennende måte. Men essensen er spennende, det handler om så konkrete og viktige ting som hva vi skal leve av. Så til tross for manglende umiddelbar spenning, håper delegatgruppa i NSU på at flere oppdager viktigheten av å aktivisere seg, og håper at 10 ganger så mange stiller opp neste gang vi aksjonerer!

For DG/NSU
Lillegull Hansen

TROMSØ FILMKLUBB

«Å se en film på video er som å høre musikk på telefon».

Mange studenter besøker flittig Tromsø Filmklubb. Årsaken er enkel. Tromsø har en av landets fineste og mest aktive filmklubber. Utropia har snakka med et styremedlem i Tromsø

UTROPIA: Bent Are Jensen

— Hvor stammer filmlinteressen DIN seg i fra?

— Fra barndommen sjølsagt. Foreldra mine tok meg mye med på kino. Sia da har aldri trangen til den visuelle opplevelse sluppet taket. Film er det fantastiske virkeliggjort på lerret. Og film er også mye mer...

— Dere viser bare gode filmer på Filmklubben, er det så?

— Hva som er god film, det går aldri an å si. Folk har forskjellig smak. For meg er det ikke nok å slå i hjel en time eller to. Det går ikke i lengda. En film kan godt være provoserende. Den kan sette ting på spissen. En film som prøver å gi svar på alt, fungerer som regel ikke. Jeg foretrekker å sitte igjen med en del spørsmål. En god film engasjerer deg slik at det er noe der som gir deg lyst til å arbeide

videre; du bærer spørsmåla med deg ut i den store verden. Filmer får deg til å se på verden med nye øyne.

Filmklubbens oppgave er å vise film som ellers får dårlig sjanse til å bli sett. Norges Filmklubbforbund tar hvert halvår inn femseks filmer utelukkende for filmklubbene. Den nicaraguanske filmen «Alcino og Kondoren» (1982) er et slikt eksempel. Vi viste den nylig.

— Dere viser også kassasuksesser?

— Ja. For det første: Å vise en slager er økonomisk gunstig. For det andre: Mange av de mest kjente filmene er også de beste — f.eks. «Apokalypse nå» og «Gudfaren». Folk har lyst på repriser.

— Dere velger filmer på subjektivt grunnlag?

— Det er klart. Men vi er seks stykker i styret og det

Filmklubb (de har ingen leder). Det er Kåre Dyvik, til daglig finner vi han på UB, på Registringsentralen for historiske data.

garanterer ei viss bredde. Vi har også plass til fler. Mange trur at for å være med i styret må du vite mye på forhånd. Men etter hvert som du får sett mye film, lærer du. Det kan skjule seg mye godt bak en tittel som ikke er særlig spennende. Nysgjerrige folk risikerer likeframt å bli positivt overraska av filmer de trudde egentlig ikke var noe.

— Du har en hjertesak for tida?

— Jeg vil slå et slag for italiensk film. Italienerne har alltid visst å lage særpregete filmer. Vi viser fire nå i høst. Det er «Rom — åpen by», «Bak dørene» og «Vi som elsket hverandre så høgt».

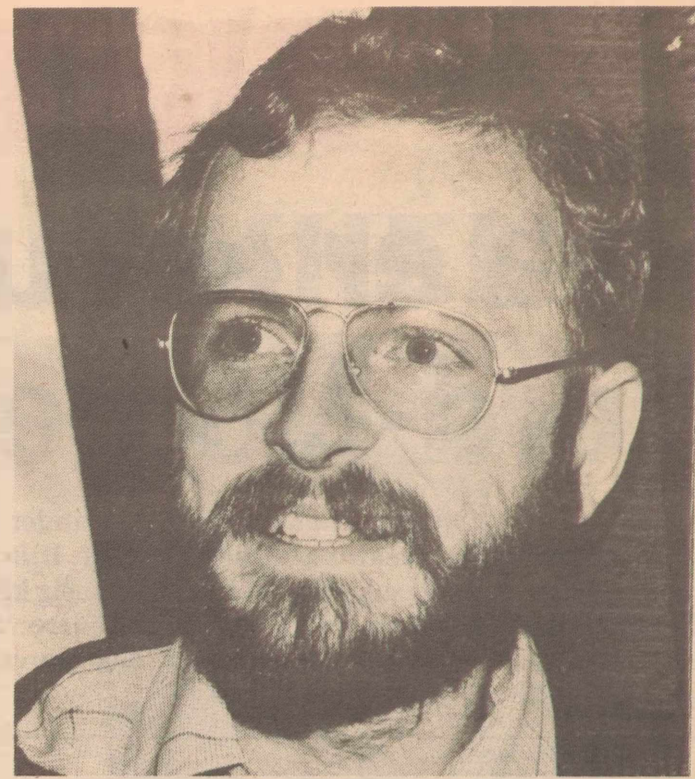
— Italiensk film, er ikke det bare spaghetti-westerns?

— Det også. Spagetti-westerns er bra! Mange har et forvrengt bilde av spaghetti-western. De italienske western-filmene er en reaksjon på de amerikanske

idealiseringene. Spagetti-western har et mer pessimistisk menneskesyn. Alle er bare kjeltringer, der fins ingen edle helter. Det gode som skjer, gjøres av rein opportuniste. Ta Sergio Leone («Ondt blod i Westen», «Ondt blod i Amerika»). Filmene hans kan tolkes som realistiske bilder på volden i det amerikanske samfunnet.

— Hva med video? Er det bruk for dere lenger?

— Å se film på video er som å høre musikk på telefon. Et stikkord: Widescreen. Videomarkedet har overvekt av dårlige filmer. Men der fins også mange bra filmer som du ellers ikke kommer over, f.eks. «Citizen Kane» og «High Noon». Fordelen med filmklubben er at du får se filmene i en sammenheng, og du får sjansen til å vite mer om den enkelte film gjennom medlemsbladet og ei lita innledning før framvis-

Kåre Dyvik, styremedlem i Filmklubben.

ning. Og så treffer du andre interesserte du kan diskutere med.

— Er dere en bande fin-kulturelle snobber?

— Kom på filmklubben og bedøm sjøl!

— Hvem går på filmklubben?

— Bare SV'ere og anarkister. Nei, det er ikke riktig. Mest unge folk. Noen går igjen. Folk som identifiserer seg med den enkelte films tema. Viser vi islandsk film, er salen full av islendinger. Da vi viste en film om komponisten Mahler, kom det en skokk fra konservatoriet. Og byr vi på japansk film, strøymar det

pau med folk fra karateklubben.

— Til sammen blir dette mange mennesker. Det ryktes at Tromsø Filmklubb har mange medlemmer. Stemmer det?

— Vi har et høgt medlemstall. I Tromsø er vi flere hundre. For å se en film må du betale en medlemsavgift på 20 kroner pr. semester. Da betaler du i utgangspunktet 10 kroner pr. film — noen koster 15.

— Til slutt kan du si ditt siste ord!

— Jeg ønsker meg nye lydanlegg i Tromsø-kinoene.

Utenlandske studenter forening dannet ved UiTø

Det finnes 90 utenlandske studenter ved Universitetet i Tromsø når vi inkluderer skandinaver i kategorien utenlandske. Tirsdag 30. oktober hadde studentutvalget innkalt til møte for å prøve å danne en utenlandske studenter forening. Mellom 25 og 30 studenter møtte fram til informasjon og stiftelse av denne nye tilveksten til universitetsmiljøet.

UTROPIA: Kurt Haugli

At så mange som 25—30 stykker møtte opp er egentlig ganske imponerende når en vet at SU hadde klart det som er like imponerende. De hadde lagt møtet til samme tidspunkt som et norsk-kurs for utenlandske studenter.

Møtet ble først innledet med en informasjonsdel hvor sosialsekretæren, representant for lånekassen og studieveilederne deltok. Sosialsekretæren kom inn på boligsituasjonen og de vanskeligheter utenlandske studenter har med å komme i kontakt med norske medstudenter. Mange av de studentene som oppsøkte henne hadde følelsen av fremmedgjoring og anonymitet i universitetsmiljøet. Hun mente at en utenlandske studenter forening måtte se på den studiemessige og sosiale situasjonen under ett. Prøve et totalt bra tilbud til utenlandske studenter.

Lånekassens «utsendte» representant presiserte det nye tilleggsskjemaet for utenlandske studenter som søker utdanningsstøtte på langt nær fungerte som et registrerings-skjema for fremmedpolitiet. Han la også vekt på en forenings mulighet til å arbeide sammen med andre likesinnede for å oppnå en bedre studiefinansiering. Påpekt ble også ansvaret universitetet har for å ta hånd om sine utenlandske studenter.

Studieveilederne la vekt på de faglige krav som stilles til studenten for å få lov til å studere ved universitetet. Antallet utenlandske studenter som søker seg til studier i Tromsø øker, og studieveilederne hadde merket en klar oppgang i veiledningssaker hvor utenlandske studenter var «innblandet».

Disse representantene for de organer som utenlandske studenter i Tromsø møter og som er av viktighet for dem viste at en organisasjon (forening) til å ivareta deres inter-

esser og til å veilede absolutt er til stede.

Etter at «informantene» hadde gjort sitt ble et interimstyre bestående av fem personer nedsatt. Det viste seg å være visse problemer med å få folk til å sitte i interimstyret siden en god del av deltakerne allerede hadde forlatt møtet (dette antakelig på grunn av SUs tidligere nevnte blunder) da en var kommet til dette punkt på dagens orden.

Men et interimstyre ble da trommet sammen og medlemmene av dette sier seg interessert til å formidle kontakt om det var studenter som ikke kunne være til stede på møtet. De er også interessert i impulser som kan hjelpe dem i konstitueringsfasen. Disse er: Vahid Ala'i (ISV), Hari Haran Subramiam, Kanapathipillaj Sivarajah (IFF), David Poole (IBG) og Elsebeth Thomsen (IBG).

Ai, ai, for et artig ekteskap

De av oss som har prøvd den hellige ektestand, eller i hvert fall samboerskap vet at det ikke bare er lett å dele seng og bord med en annen. Det blir alltid en viss grad av gi og ta forhold. Enkelte særheter må man legge på hylla for familiefredens skyld. Men forhåpentligvis slipper de fleste å måtte prostituere sine standpunkter i samme grad som de to sengekameratene til Høyre.

UTROPIA: Harald Gjesvik

Stortingsmelding 12 har vært til behandling i Stortinget og som forventet skled komiteinnstillingen gjennom. (Se Utropia nr. 6/84). Men den borgerlige utukt fornektet seg ikke denne gangen heller. For åpen scene legger mellompartiene seg på rygg for Høyre. Og det enda et Kristelig folkeparti.

Senterpartiet hadde i komiteinnstillingen gått inn for inntektsavhengig tilbakebetaling. Under avstemningen går de i mot og Ragnhild Q. Haarstad går på talerstolen og forklarer at de er for, men stemmer i mot, i tillit til at statsråd Langslet vil utrede spørsmålet på en skikkelig måte. Altså slik at Langslet som er mot, blir for, så SP som er for, men stemmer mot, kan stemme for.

Omtrent.

Når det gjelder behovsprøving av borteboerstipend mot ektefelles inntekt, er både SP og Kr.f. mot. Men Høyre er for. Så nå var det Tungesviks tur til den offentlige utukt. Fra talerstolen forkynner han at han er mot, men stemmer for, i tillit til at stats... osv. osv.

Det må være hyggelig for Langslet å få så mye tillit for så liten innsats. Og det må være trist for det kjernefamilie-glade partiet Kr.f. å slik legge hindringer i veien for unge par som øns-

ker å gifte seg.

Så selv lever jeg videre i tillit til at sittende regjering ikke vil forbedre studiefinansieringa, men kommer til å gi oss mange muntre scener fra et ekteskap.

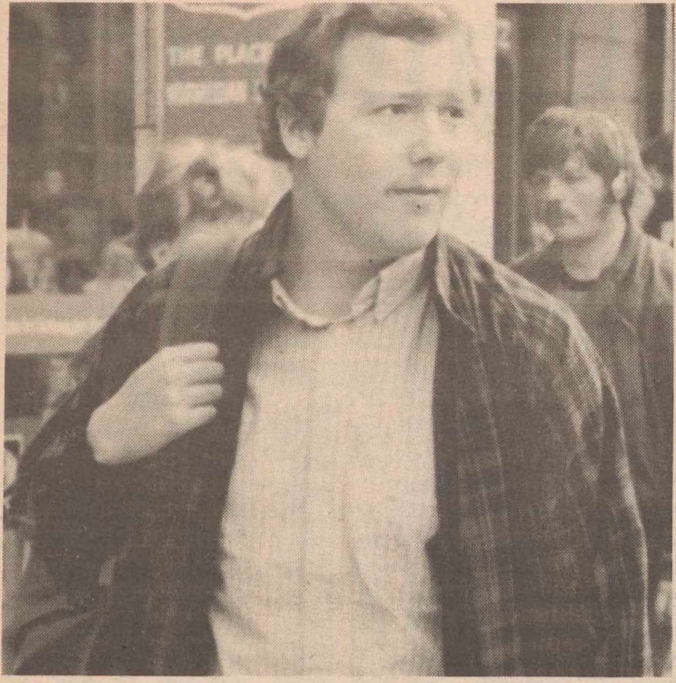
Som et lite ord på veien kan de få et sitat fra Bringsværd: Man kan ikke drive hor med fornuften uten å få syfilis i følelseslivet. Lykke til.

Sosialsekretær

Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning ved personlige og sosiale vanskeligheter eller studieproblemer som ikke er faglige.

Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du kan henvende deg i helse- og sosiale spørsmål og juridiske saker.

Sosialsekretær Ann Torunn Olsen, Roald Amundsens pl. 1 (Berg-bygget) kl. 9.00–15.00. Tlf. 81012. IMR, Brevika, C-109, kantineinngangen, torsdager 11.00–15.30. Tlf. 81688 2.291

Av: Johnny Aak, student ved ISV.

I kjølvannet av den så mye omtalte sos.øk. saka med elendig undervisning og lærerkrefter, er det viktig å føre debatten videre, om enn på et saktligere nivå, enn den pubertetsjournalistikken som breier seg i den omtalte lederen i Utopia.

UNDERVISNING GIR LITEN PRESTISJE

Etter å ha studert på tre forskjellige høyere læresteder, begynner en å få litt innsikt i hvilke krav en skal stille til forelesere, og undervisningen generelt. En oppdager tidlig at det eksisterer store konflikter mellom prioriteringer i forholdet mellom satsingen på undervisning og/eller forskning, hos den enkelte lærer. En må derfor stille seg det kritiske spørsmålet: Hva gir mest prestisje utad, og innad i forskningsmiljøet, er det å fortelle

om den siste forelesningen på grunnfag, eller at den ferdige forskningsrapporten ble motatt med voldsom omtale i massemedia, og at en samtidig fikk tildelt 50.000,- Kr. av NAVF (dette er selvfølgelig satt på spissen). For en som skal kombinere rollen både som forsker og underviser vil denne problemstillingen stadig gjøre seg gjeldende. Kampen i det akademiske miljøet om prestisje og oppmerksomhet for sine merkesaker/fagområder fører til at lærerkreftene sentrerer mye av arbeidsinnsatsen inn på en karriere og «brødpolitik». Et eksempel på det var saken om en gruppe lærere/forskere ved universitetet i Oslo som søkte KVD om tillatelse til å starte et eget privat forskningsfirma som i stor grad skulle henvende seg til det private næringsliv med oppdragsforsk-

Forskning og undervisning – en problemfri kombinasjon?

ning. Samtidig var det aktuelt å beholde de faste stillingene ved universitetet. Firmaet skulle drives i «fritida». Når en da tenker på at de samme lærerne også var underlagt undervisningsplikt, er det ikke vanskelig å forstå hvem som måtte bli den skadelidende part.

For en forsker blir kampen om tildeling av forskningsmidler, forskningspermisjoner, stipendier, kongresser/kurs i inn og utland, søknader på høyere og mer prestisjefylte stillinger osv., viktigere enn evaluering av forelesninger, og en sterkere pedagogisk opprustning av undervisningen.

EKSEMPEL PSYKOLOGI GRUNNFAG I TROMSØ

Et ferskt eksempel på hvordan en forsker ser på nødvendigheten av undervisning/veiledning og kontakten med studentene, er forholdene på grunnfag i psykologi. Grunnfaget har i dag tre lærere ansatt. To stykker driver med forskning som hovedbeskjeftigelse. Den ene i Finland, den andre i Trondheim. Studentene har tre uker igjen til eksamen. Evalueringsrapporten er havna i en skuff, uten at lærerne har orka og vurdere den, en lærer har blitt borte i to uker, 2 av tre lærere har ikke levert timeplan og studentene har ikke blitt informert om sine rettigheter. Dette er en typisk nonchalant holdning som det finnes mange eksempler på innenfor universitet og høyskoler.

SPAREKNIVEN

DH-skolene er et annet godt eksempel, der sier loven klart fra at det skal være 50% undervisning og 50% forskning. Ved en DH-skole her i landet er det bevist at forskningen utgjorde 75%, med de følger at departementet måtte gripe inn. Det virker som studentene er et nødvendig onde og en klamp rundt foten for enkelte. Som et forsvar for de som har denne dobbeltrollen som lærer og forsker er at ved stadige nedskjæringer, og da spesielt hva de såkalte myke fag angår må kampen rettes mot myndighetene som i statsbudsjett etter statsbudsjett er ute med sparekniven. På den måten blir universitetslærere tvunget ut på den politiske arena, og for mange ressurser blir brukt til å legitimere behov og skaffe midler til fortsatt eksistens. Derfor er det også politikernes ansvar at undervisningen i stor grad blir så lavt prioritert. Men likevel kan ikke universitetslærere unndra seg prioritetsansvaret når forskning og undervisning skal fordeles.

PERMISJONSJUNGELN

Yngvar Løchen sier i sin artikkel i siste nummer av Utopia at systemet med åremål vil gå utover kontinuiteten i undervisning og forskning, og at han derfor er skeptisk til dette systemet. Sannheten er vel heller at det er den meget omfattende permisjonsjungelen innenfor universitetslærernes ekspansjonsbehov for å klatre innen-

for det akademiske hierarki som er problemet for oss studenter. Det er ingen plass innenfor det offentlige som har så utpreget et permisjonsvelde som innenfor universitet og høyskoler. Det en skal merke seg, er at det sjelden søkes permisjon for å jobbe med prosjekter som tar sikte på å gjøre noe med undervisningen i form av pedagogisk utviklingsarbeid/evalueringsalternativer, som på sikt kan føre til bedre undervisning for oss studenter.

Det gir ingen feite bein i dag å sysle med studentenes undervisningssituasjon, derfor søker de fleste lærere seg permisjon med henblikk på sin egen karriere og navle. Et klassisk alibi for universitetslærere er det ut sagt Løchen kommer med i ovennevnte artikkel, at kompetanseoppbyggingen gjennom forskning vil gi/være en styrke for en bedre undervisning.

Eller for å si det på en annen måte: Når det regner på presten så drypper det på klokkeren. Men problemet er jo at presten får jo hele regnskylltet, mens klokkeren får bare et par dråper.

VI ER PÅ VEIEN FOR DIN SKYLD

Hvis det er slik at forskning, og en sterkere satsing på denne i praksis fører til at undervisning/pensumlitteraturen blir bedre, så skulle en ikke sitte igjen med pensumlitteratur som i stor grad stammer fra 60-tallet og går på dompsalg i bokhandlene for kr. 10,-. Når man er ute og kjører bil, og foran seg har en stor trailer, står

det med feite typer bak: «Vi er på veien for din skyld» Og det er akkurat det universitets-, og høyskolelærere sier, det er jo for degvi er her, for ditt beste, «ikke for vår egen del» (tro det den som vil).

EVALUERINGSPROBLEMET

Yngvar Løchen sier videre at det er vanskelig å finne de riktige kriteriene for evalueringen, selvfølgelig er det vanskelig når ingen gidder og prioriterer dette som er et forsømt arbeidsområde og satse på å bruke tid og ressurser på en slik viktig sak for studentene. Hvis Løchen er så interessert i evalueringens problemer så kan han jo ta seg permisjon for å forske på dette med evaluering.

ALTERNATIVER

Til slutt to alternativer som kan diskuteres:

1) Obligatorisk evaluering satt i system gjennom et regel/lovverk.

2) 50% undervisning og forskning, eller en satsing på å skille undervisning og forskning, slik at de som virkelig er interessert i å undervise gjør det, og de som er mere forskningsorientert satses på det som heltidsarbeid.

Og helt til slutt en glimrende uttalelse fra Løchens artikkel: «Man skal ikke forveksle dette motivet med det som er mindre bra, nemlig det å skjule vår egen udugelighet». På bakgrunn av denne artikkelen ser jeg derfor ikke noen betenkeligheter med å støtte innholdet i lederartikkelen i Utopia som egentlig bare er toppen av isfjellet.

Undervisning og løksuppe

Av: Jan Henriksen, student, ISV.

Finnes det noen sammenheng mellom fransk løksuppe og undervisning? Tja?!? Begge deler kan være gode eller dårlige, alt etter hvem som står for tilberedning og servering.

La dette være et bilde på at det finnes problemer i undervisningssituasjonen på universitetet. Uten å ta Bjørn Brox forslag til kontroll og ansettelse på åremål i forsvar, ser jeg (og trolig en del andre studenter - men det får forbli udokumentert) at ikke undervisninga alltid er den beste.

For kokkens vedkommende ser det ut til at løksuppa blir bedre og bedre med langsiktig kompetanse. Hvis han eller hun liker å lage retten.

For forskere er det utvilsomt viktig med langsiktig kompetanse. Om undervisninga blir bedre av den grunn kunne jo være interessant å få dokumentert.

Løchen sier at han tilhører den gruppen lærere som vil at universitetet skal legge langt større vekt på den pedagogiske siden. Det lyder som vakker musikk i mine ører. Ikke fordi Løchen er en dårlig lærer. Nei, tvert i mot. Men, fordi det kan fremme det pedagogiske nivået på universitetet.

Jeg er enig med Løchen når han sier at man ikke bekjemper udugelighet med kontroll og trusler. Kanskje tvert i mot. Det som ville være velsignet godt, er å få en

positiv endring i retning av bedre undervisning der det trengs. Kanskje et pedagogisk seminar for universitetslærere i all enkelhet.

Hvem er den gode lærer? Igjen er det Løchen som spør. Personifisering av debatten er uinteressant. Det som jeg derimot finner interessant er at man godt kan sementere debatten ved å være kollegialt hårsåre.

B. Brox snakker om «udugelige lærer» og hadde muligens noen spesielle i tankene, eller kanskje hadde han det ikke? Ikke vet jeg. Yngvar Løchen snakker også om udugelighet men fra andre enden. Han snakker om «å skjule vår udugelighet», med negativt fortegn, og det finner jeg svært positivt. Hvis kritikk mot undervisninga skal bli feite Nordlys-oppslag og ende i at fagseksjoner streiker, kommer studentene i første omgang til kort. Lærerne får forsikring om alt egentlig er fint og ... tja, den undervisninga som endel ikke er fornøyd med fortsetter sin vante gang kanskje.

Men kommer det noe positivt ut av det da? Blir lærerne bedre til å formidle kunnskap? Klarer studentene å tillegne seg ny kunnskap (gjørne «undrende»)? Jeg stiller meg i alle fall tvilende. La oss heller få en debatt om undervisningas plass hos de vitenskapelig ansatte på universitetet. Ingen av partene er tjent med det Løchen kaller «akademisk kannibalisme».

Ny sjikane mot sosialøkonomilæreren

To ganger har «Utopia» på lederplass kritisert undervisninga på sosialøkonomi grunnfag. Fagkritikk kan det neppe kalles — bedre kan det kalles grov sjikane av lærerne på faget. Og det reagerer vi nå på.

Førrige gang kunne vi under tittelen «Sosialøkonomi grunnfag — ei katastrofe» bl.a. lese: «Dersom folk lærer noko på sosialøkonomi grunnfag, må det vera på tross av lærerane, ikkje på grunn av dei».

Dersom dette var representativt for studentenes oppfatning, burde vi snart søke oss bort fra Universitetet. Nå fikk vi imidlertid det bestemte inntrykk at studentene var av ei annen oppfatning, og vi oppfordret derfor de til å demtere. Det var nemlig studentene som gjennom sin egen valgte redaksjon ble tillagt ei mening de ikke hadde. En av studentene skrev da et innlegg som tilbakeviste «Utopia»s kritikk.

Etter lederen i «Utopia» nr. 6/84 blir vi framstilt slik:

«Udugelege lærarar og elendig undervisning er kvardag for mange studentar ved Universitetet. Sosialøkonomi grunnfag har vore eit døme til ålmenn skremsle. Dette faget er eit

ekstremt eksempel på kor langt nonchalante og udugelege lærarar kan drive det på Universitetet uten å bli stoppa».

Vårt inntrykk av studentenes tilfredshet er ganske forskjellig fra dette. For det første, dersom vi var så til de grader udugelige, hvorfor kommer det da ca. 40 studenter og kaster bort dyrebar tid på å høre på noen som farer med vrøvl. Eller mener redaksjonen at disse studentene er dumme som ikke skjønner at vi er udugelige?

For det andre, etter ett av de to viktigste kursene på grunnfaget, mikroøkonomi, delte læreren ut *evaluerings skjema*. Svarene her tegner et ganske annet bilde av faget enn det «Utopia» gjør. På spørsmålet «Er du fornøyd med kurset?» fordelte svarene seg slik på en skala med 5 graderinger fra misfornøyd til meget godt fornøyd: 25 av 29 var meget godt/godt fornøyd. Ingen var misfornøyd.

Spørsmålet «Hvordan var utbytte av forelesningene?» ga følgende fordeling: 11 hadde meget godt utbytte og 15 hadde godt utbytte. Ingen hadde dårlig utbytte. «Kunne du klare deg godt uten forelesninger?» Svarfordeling: 15 nei, mens 7 svarte «nesten» nei. Kun 1 kunne klart seg

godt uten forelesninger.

Men så kan man innvende at dette skjema ikke fanger opp meningene til de som har falt fra. Skjemaets siste spørsmål går derfor på hva studentene tror er de viktigste grunnene til at folk har falt fra. Svarene er: vanskelig med matematikken, jobb ved siden av eller at andre fag ble studert samtidig. Ingen ga svar som kunne tyde på at frafallet skyldes «nonchalante og udugelige lærere».

For det tredje har vi ut fra responsen fra studentene grunn til å tro at de er godt fornøyd med forelesningene. Kontaktutvalget på sosialøkonomi har da heller ikke bedt om noe møte med lærere dette semester.

Sosialøkonomi blir nevnt i en annen sammenheng senere i lederen:

«Det skjer aldri at det blir gripe inn mot ein udugeleg lærar uten når studentane tar affære. Men studentane er i slike tilfeller makteslause. Alle klager blir handsama av kollegaene til 'syndaren' på instituttet! Då blir dei anten sure over at 'dei' blir kritisert, eller så er dei samde i kritikken, men vil ikkje gripa inn overfor ein kollega (jamfør sosialøkonomisaka)».

Grunnen til at vi da ble

«sure» er «Utopia»s sjikane av alle lærerne og fagopplegget på sosialøkonomi. (Jfr. sitatet innledningsvis hvor det nettopp står «lærarane» — noe vi tolker som alle). Og dessuten, det er ikke framkommet noen nevneverdig faglig kritikk av noen «syndere».

«Utopia» ved redaktørene Bjørn Brox og Ole Berthelsen gir en framstilling av oss som er grovt usaklig, sjikanøs og injurierende.

Vi forlanger derfor at «Utopia» enten

1) skriver et uforbeholdent dementi og at de ansvarlige ber sosialøkonomilærerne om unnskyldning, eller

2) klart viser til hva kritikken bunner i og hvem av lærerne som er udugelig.

Med hilsen sosialøkonomilærerne Harald Bergland, Anders Dedekam jr., Ola Flåten, Jan Abel Olsen

P.S. Vi ønsker nye sosialøkonomistudenter hjertelig velkommen!

Redaksjonen i «Utopia» har sendt brev til lærerane ved sos.øk. og gjeve beskjed om kven kritikken gjeld.

Red.

HUSPRATEN

Hummer og Campari

Her om dagen gikk jeg i tog. Hva jeg protesterte i mot? Jo, selvfølgelig at regjeringa vil stikke av med alle pengene som jeg har planlagt brukt her på Huset også i framtida. Jeg må derfor på det sterkeste få lov til å protestere mot regjeringas forslag til budsjett som igjen vil slakte mitt husbudsjett.

Men der jeg gikk gjennom Tromsøs forblåste gater en formiddag i november så kom jeg til å tenke på alle de andre som ville få sitt budsjett tilsvarende nedskjært. Hvor var de? Tenker de ikke på fremtida

at de kanskje må skjære ned sitt Husliv til det minimale at livet i framtida kanskje ikke blir så lett å leve. Om vi ikke slår ring om de rettigheter vi har i dag så forsvinner de, og det «privilegium» å kunne gå på Huset å hygge seg med sine studiekompiser forsvinner i samme dragsugget. Vil vi ha et liv utenfor lesesalen eller vil vi ikke? Ihvertfall så ser det ut for at en stor del av studentmassen ikke er så veldig interessert. Det er ikke snakk om å leve «det søte liv» det er snakk om å leve!!

Gjennom våre tallrike ører rundt omkring på Universitetet har vi oppfanget skumle rykter. Noen er ute etter oss. For bare noen uker siden fikk vi brev fra Samskipnaden om å levere inn kontrollmelding, som visstnok skal brukes til å ha kontroll med boligsituasjonen.

Jeg personlig stusset litt; hvordan kunne de vite hvor jeg bodde? — Og hva raker det egentlig Samskipnaden?

Og på lesesalen har de (hvem det nå er) innstallert en vakt som skal passe på at de med fast plass virkelig bruker

den.

Det er selvfølgelig bare et påskudd, det de vil er å vite hvor jeg er og når jeg er der. Derfor sitter jeg hjemme å leser, med musikken på fullt så de ikke hører hva jeg gjør. (HA HA!)

Og så var det disse skumle ryktene som jeg tenkte på, noen mente at UTROPIA burde forhåndssensureres før den gikk i trykken, for å passe på at alt som stod der var bra og sant. Et slags Pressens Faglige Utvalg, bare for UTROPIA! Det forslaget er bare et skalkeskjul; tror de vi

er helt teite som ikke veit at de gjør det allerede? At vi ikke har merket noe ennå spiller ingen rolle.

Vi vet de gjør det. Derfor fikk jeg smuglet dette brevet direkte til han som trykker avisa. Han stoler jeg på. (— tusen takk, vi forsøker å være tilliten verdig, hilsen Duplotrykk!). Det ble smuglet ut gjemt inne i en grammofonplate, så hvis dette kommer på trykk så har jeg lurert dem!

Så hvis dere vil skrive til avisa, så gjør det diskret. Internposten, for eksempel, blir finlest før den sendes. Eller

kan dere kanskje forklare meg noen annen grunn til at jeg aldri får post?

Det dere kan gjøre er å sende posten poste restante til Hr. Walker, Tvedestrand, kamuflert som kakeoppskrift. Da tror de det er noe ufarlig!

Og, bruk hansker når dere legger brevet i konvolutt!

Og hvis det skulle bli slik at avisa (i hvert fall sann på papiret) ikke skal bli forhåndskontrollert, så ikke bli ufor-siktige, de er der likevel.

Dementi!

I første nummer etter ferien kom Utopia i skade for å påstå at det var studentsamskipnaden i Tromsø som var ansvarlig for køene under registreringa ved semesterstart i høst (jfr. notisen «Hjelp vi registreres»). Nå kan en hevde at Studentsamskipnaden har en finger med overalt — så hvorfor ikke også her? Men dengang ei — ikke denne gang. Utopia vil ikke skrive nedsettende om noen — medmindre de fortjener det. Men noen ganger trur folk at vi skriver nedsettende om dem — uten at vi gjør det, eller i alle fall uten at vi har ment å gjøre det. Lærerstreik er én ting. Streik i Studentsamskipnaden er ei helt anna og langt alvorligere sak. Hvor skulle vi bo da? Dette er altså et dementi. Det er ikke Studentsamskipnaden i Tromsø som har ansvaret for at vi måtte stå i timelange køer i underetasjen på UB for

å registrere oss ved semesterstart ihøst.

Det er Universitetet som har skylda. Slemme Universitetet! Men egentlig er ikke Universitetet så slemme allikevel. Det hadde jo tross alt spandert et par funksjonærer på oss. Planen var opprinnelig at hele studentmassen skulle betjenes av en halv (1/2) funksjonær — nedskjæringer i staten, vet dere. Over jul kommer Universitetet til å forbedre seg med minst 50%. Vi studenter skal alle sammen, samme dag, betjenes av 1 (en hel) funksjonær. Så kanskje er der håp allikevel? Nei, Utopiene er ikke døde. Kanskje slipper vi å stå i kø? Hva slags idiot var det som sa at det er en ond verden vi lever i? Bare tull — vent og se. Vi må tru på det gode i mennesket, eller i alle fall det gode i Universitetet, som organiserer det hele. Amen.

BAre

HUSK HOVEDALLMØTE 14. NOVEMBER

STUDENTSAMFUNNET:

HVOR GÅR UNIVERSITETET I TROMSØ?

Markedsuniversitet
eller en kritisk
forskningsinstitusjon?

Innledere:

Rektor Helge Stalsberg og
professor Yngvar Løchen,
(ISV).

Sted: Studenthuset
torsdag 15. november kl.19.

SPESIALTILBUD

Vi kan skaffe noen få eksemplarer av:

Verdens litteraturhistorie 1–12

Før: Kr. 2280,—

NÅ: Kr. 880,—

Norges litteraturhistorie 1–6

Skinns:

UNIBOK

UNIVERSITETSBOKHANDEL

Postboks 761

Tlf. (083) 81 012

9001 TROMSØ

Før: Kr. 1410,—

NÅ: Kr. 600,—

Genitol:

Før: Kr. 1239,—

NÅ: Kr. 500,—

TRØNDERBLOT

Trøndera som vil værre me' på det store høstblotet og som vil ha sodd, må gi beskjed te Brattås 86 586/72 699 eller Torsmyr 82 161.

Mat'n serveres klokka 20.00. Følk som itj vil ha

mat kjæm når dæm vil. Fæst'n starte laudan dein 17. nov. i bomberommet i Granittveien (Kroken). Påmeldingsfrist: 12. november (kun fer dæm som ska ha mat).

UTUKTER
VERTENS LØNN

UKA '85—INFO

UKEFUNKSJONÆRER

UKA-'85 trenger flere funksjonærer på følgende områder:

- ★ Diversegjengen; UKA's brannkorps
- ★ Forpleining
- ★ Kro/gjeste/nach
- ★ Arr.gjeng
- ★ PR, reklamemalere/tegnere
- ★ Kostyme/kuliss (revyen)
- ★ Billett/salg

Arbeidsspesifisering for gjengene finnes i UKE-brosjyra.

Vi vil spesielt peke på at vi mangler tegnere til annonser/plakater.

Har du spørsmål, ideer eller lyst (det ene utelukker ikke det andre) til å bli med på vårens sprøeste og morsomste UKE-eventyr; ta kontakt med UKE-styret på rom A-233 IMR i Breivika, tlf. 87 129.

UKA SOM GIKK

I dag, når dette skrives, er det torsdag 1. november. Det er da nøyaktig 139 dager igjen til UKA-85 går av stabelen. Når du leser dette er det noe mindre, men fremdeles ganske mange dager igjen. Aktivistene i UKA-85, og dem er det etter hvert mange av, ligger imidlertid ikke på latsida av den grunn. Onsdag 31. oktober hadde UKE-blæsten stormangrep på forelesninger og kantiner rundt omkring på Universitetet og Lærerskolen. Iført alle tenkelige gule plagg, fra gult dusjforheng til turkis parykk, entret de auditorier og kantiner for å spre det glade budskap: *Bli ukefunksjonær!* Budskapet

ble understreket av UKAs eget hardtsvingende ompaband OMPAGNIET, og jeg er overbevist om at det nådde fram. Vi får se i kveld, torsdag 1. nov. (dessverre etter deadline for avisa) på den første av en rekke UKE-funksjonærfester. Den foregår på Huset og er et ledd i funksjonærvervekampanjen.

Med dette begynner UKA-85 som organisasjon å ta form. Fortsatt er det noen gjenger som mangler folk slik at det fremdeles er muligheter for etternølere. Følg med på tavler og ikke minst her i Utopia.

Arbeidet videre nå vil i første rekke knytte seg til å sette opp UKAs arrange-

menter. Noen av artistene på ønskelista er kontaktet og flere vil bli. Dette er imidlertid et møysommelig arbeid og vil ta lang tid. Mange artister er ikke begynt å legge planer for så langt fram i tiden, og kan derfor ikke gi oss noe svar nå. Realistiske artistønsker tar vi forresten mot med takk.

Et annet prioritert arbeidsområde er reklamemønter og sponsing. Å arrangere student-UKE er dyrt, slik at vi er avhengig av reklameinntekter.

Her er mange interessante oppgaver for dem som er (vil være) med i reklamegjengen. Det bør og nevnes at vi fører en løpen-

de debatt om hvor mye og hva slags reklame vi ønsker. Selv om vi er avhengige av reklamen, må vi unngå at den blir for dominerende.

For oss i UKE-styret har ellers siste uke vært en påminnelse om hvor trivelig og sosialt det virkelig kan være å jobbe med en slik sak. I stedet for det ordinære styremøtet på Huset, inviterte blæstsjef Lise Balteskard og generalsekretær Ingvild Nordøy på lammestek og rødvin i residensen i Conrad Holmboes veg. Løssluppen stemning og kreativt miljø. Stor takk.

Asgeir Finnseth, ukesjef